

41. ОСОБЛИВОСТІ МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ПРОДУКТІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

О.Ю. Пилипчук

Національний університет харчових технологій

Економічний розвиток держави можна забезпечити завдяки дієвому митному контролю та ефективним процедурам митного оформлення товарів, покращенню роботи щодо запобігання ризикам при здійсненні зовнішньоекономічних операцій.

Розвиток митної справи в Україні спирається на впровадження ефективної сучасної системи обміну інформацією про товари та транспортні засоби між митними адміністраціями всіх країн, що мають з нею спільні кордони.

Серед багатьох проблем, які постають перед Україною на шляху її інтегрування до світового економічного простору, однією з головних є створення оптимальних умов для розвитку зовнішньоекономічних відносин з іншими країнами та вихід української продукції на світовий ринок. Кількість нормативно-правових законодавчих актів, які регулюють правове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності, торговельні відносини України з іншими країнами світу, стимулюють потенціал експортерів та захищають внутрішній споживчий ринок від проникнення неякісних імпортованих товарів.

Дублювання недоліків Митного кодексу 2002 р. у Митному кодексі України в редакції 2012 р. дещо стримує розвиток прогресивних митних правовідносин у цій важливій для суспільства й держави сфері, яскравим прикладом чого є недосконалість сучасної процедури митного оформлення.

Продукти харчування є специфічним споживчим товаром, що переміщується через митний кордон та має низку особливостей у такому переміщенні, а саме:

- має тваринне або рослинне походження;
- термін його споживання може бути обмежений, а, отже, потребує особливих митних процедур;
- через його специфіку як предмета споживання до товаросупровідних документів пред'являються особливі вимоги;
- при перетині митного кордону підлягає окремим видам державного контролю;
- його переміщення регламентується великим масивом нормативних актів різної юридичної сили.

Всі ці фактори негативно впливають на швидкість доставки продуктів харчування споживачам, а відповідно і погіршують їх якісні показники.

Митне оформлення — це багатогранне поняття, яке містить різні елементи. Це ціла система взаємообумовлених організаційно-правових та технічних процедур, що здійснюються митними органами в порядку та на умовах, встановлених митним законодавством.

Метою митного оформлення є поміщення товарів і транспортних засобів комерційного призначення під певний митний режим або завершення його дії. Митне оформлення переміщення через кордон продуктів харчової промисловості здійснюється із застосуванням уніфікованого адміністративного документа — митної декларації (МД).

Під час остаточного митного оформлення МД проходить декілька етапів контролю, які проводяться працівниками відповідних підрозділів митниць. У разі необхідності додаткових досліджень харчової продукції або більш поглибленого вивчення наданих декларантом документів співробітниками митниці, які перевіряють МД.

Також необхідною умовою при здійсненні процедури митного оформлення товарів харчової промисловості є проходження ветеринарного, фітосанітарного, санітарно-епідеміологічного, радіологічного, екологічного видів контролю.

Контроль за дотримання порядку ввезення харчових продуктів, продовольчої сировини та супутніх матеріалів на митну територію України покладено на ДМСУ, митні органи якої мають право здійснювати митне оформлення імпортованої продукції для вільного використання лише за наявності:

- сертифіката відповідності або свідоцтва про визнання в Україні іноземного сертифіката, виданого уповноваженим органом Держстандарту;
- ветеринарного дозволу на харчові продукти та сировину рослинного походження;
- карантинного дозволу на харчові продукти та сировину рослинного походження;
- маркування харчових продуктів і продовольчої сировини згідно з законодавством України.

Що стосується митного контролю та митного оформлення продукції, що ввозиться фізичними особами згідно законодавства їм дозволяється ввозити на митну територію України харчові продукти для власного споживання на загальну суму, яка не перевищує еквівалент 200 євро на одну особу, в таких обсягах:

- в упаковці виробника, призначені для роздрібної торгівлі, — у кількості не більше ніж одна упаковка або загальною масою, яка не перевищує 2 кілограмів, кожного найменування на одну особу;
- без упаковки — у кількості, що не перевищує 2 кілограмів кожного найменування на одну особу;
- без упаковки — неподільного продукту, готового до безпосереднього вживання, у кількості не більше ніж по одному найменуванню на одну особу.

Під час ввезення громадянами на митну територію України зазначених харчових продуктів здійснюється їх декларування (шляхом вчинення дій, усно або письмово за бажанням власника таких продуктів або на вимогу посадової особи митниці).

Завершується оформлення документів проставленням на них відбитків особистого митного забезпечення. У разі потреби начальником зміни може бути прийняте рішення про перегляд. Після завершення перегляду накладаються пломби. У встановлених випадках оформлюються документи контролю за доставкою товарів, транспортних засобів та інших предметів у митниці призначення. Документи повертаються перевізнику, експедитору, особі, уповноваженій на декларування під особистий підпис у журналі реєстрації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Митний Кодекс України (від 13.03.2012 р.): Офіційне видання. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, ст. 552.
2. Шершун А.А. Митне оформлення товарів та транспортних засобів: Навч. посіб. — Київ, 2007. — 330 с.
3. Постанова, Кабінет Міністрів України № 1043 від 10.07.1998 Про ввезення громадянами на митну територію України продуктів харчування рослинного і тваринного походження.
4. Постанова, Кабінет Міністрів України № 1652 від 13.12.2001 Про обсяги та порядок ввезення громадянами на митну територію України продуктів харчування для власного споживання та перелік предметів, що не можуть бути віднесені до особистих речей громадян.

Науковий керівник — О.В. Шереметинська.